

Nr 523.

Av herr **Lundquist** i Rotebro, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 238, angående medgivande att med Danmark träffa överenskommelse beträffande isbrytningen i Öresund samt vissa angränsande farvatten.

I proposition, nr 238, den 14 mars har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att med Danmark må slutas överenskommelse om samarbete beträffande isbrytning i Öresund samt vissa angränsande farvatten i huvudsaklig överensstämmelse med det förslag, som innefattas i en till propositionen fogad bilaga A.

Enligt denna bilaga skulle den gemensamma ledningen för den svensk-danska isbrytningstjänsten ha sitt säte i Köpenhamn.

Av propositionen framgår, att även andra platser än Köpenhamn varit ifrågasatta som förläggningsort för den gemensamma ledningen. De i ärendet tillkallade sakkunniga ha sålunda själva nämnt även Malmö och eventuellt Halmstad. De sakkunniga ha emellertid stannat vid att föreslå Köpenhamn och detta huvudsakligen beroende därpå, att Köpenhamn ansetts sitta inne med de största resurserna i tekniskt avseende m. m. Kostnaderna för lokaler bleve vidare mindre i Köpenhamn än t. ex. i Malmö. Dessutom skulle vid en förläggning till annan ort än Köpenhamn icke bara den svenska representationen i den gemensamma ledningen utan även den danska behöva förflyttas från hemorten. Slutligen ansåges det vara till stor fördel för verksamhetens praktiska bedrivande, att åtminstone den ena parten stode i möjligast obehindrad kontakt med sin regering samt att ledningen hade samma förläggningsort som åtminstone en av de flygbaser, vilka skulle anordnas.

De skäl, som av de tillkallade sakkunniga anförts till stöd för förslaget att förlägga den gemensamma ledningen till Köpenhamn, synas mig icke vara särskilt tungt vägande. Jag har svårt att tro, att icke de resurser, som Malmö i olika avseenden kan erbjuda, äro fullt tillräckliga och tillfredsställande för nu ifrågavarande ändamål. De merkostnader, som kunna uppstå för svenska statsverket genom en förläggning av ledningen till Malmö, lära väl ej heller kunna bliva alltför betydande. Övriga skäl, som av de sakkunniga anförts mot en förläggning av ledningen till annan ort än Köpenhamn, synas mig icke ur svensk synpunkt vara ev någon större betydelse.

Att det för de danska statsmakterna ur olika synpunkter ter sig önskt

vårt, att ledningen i detta fall förlägges till den danska huvudstaden är förståeligt och helt naturligt, men ur svensk synpunkt synas fördelarna av en sådan anordning synnerligen tvivelaktiga.

Det lär väl icke kunna bestridas, att isbrytningen i Öresund och angränsande farvatten har vida större betydelse för Sverige och de svenska handelsintressena än för Danmark. Det danska intresset härvidlag är koncentrerat till trafiken till Köpenhamn men är i övrigt skälig ringa. Redan detta synes mig visa, att det naturligaste är, att ledningen förlägges till Sverige. Därtill kommer emellertid, att den svenska isbrytarmateriel, som kan beräknas komma till användning i dessa farvatten, synnerligast om nu en ny statsisbrytare anskaffas, torde bliva betydligt talrikare och mera verkningsfull än motsvarande danska. — Den nya isbrytare, som Danmark redan beslutat anskaffa, lär, enligt vad i tidningarna uppgivits, icke vara avsedd att användas i Öresund. — Vad nu anförts, är ännu ett starkt skäl för ledningens förläggande till Sverige. Beträffande de olika ländernas insatser ifråga om isbrytarmaterielen tillåter jag mig erinra därom, att, enligt de uppgifter, som återfinnas i propositionen nr 234, vid issvårigheterna i början av år 1929 från svensk sida insattes under olika perioder ett flertal isbrytare, nämligen Statsisbrytaren, Stockholms »Isbrytaren II», Norrköpings »Isbrytaren I», Malmö stads isbrytare »Bore», ryska isbrytaren »Lenin» och pansarskeppet »Drottning Victoria», under det att från dansk sida insattes tvenne danska och en finsk isbrytare. Av de isbrytare, som från svensk sida insattes, assisterades 364 fartyg, därav omkring hälften svenska, under det att av de av Danmark hållna isbrytarna jämte en extra finsk assisterades sammanlagt 74 svenska fartyg. Det förefaller av dessa olika uppgifter, som om åtminstone under iskampanjen år 1929 de svenska insatserna — helt naturligt för övrigt — voro ej oväsentligt större och verksammare än de danska.

På grund av de skäl och synpunkter jag här tillåtit mig att framhålla, och då det icke lär kunna bestridas, att det ur svensk synpunkt vore även i andra hänseenden till övervägande fördel, om den nu ifrågavarande isbrytareledningen förlades till den svenska sidan, synes mig den gemensamma ledningen böra förläggas till Malmö. Anledning att så icke göra förefinnes så mycket mindre, som olägenheterna ur dansk synpunkt av den gemensamma ledningens förläggning till så närbelägen plats som Malmö ej kunna vara alltför kännbara.

Med stöd av vad jag sålunda anför, tillåter jag mig hemställa,

att riksdagen ville bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition, dock med den ändringen, att den gemensamma ledningen för den svensk-danska isbrytningstjänsten skall ha sitt säte i Malmö.

Stockholm den 1 april 1930.

R. Lundquist
i Rotebro.